

กิตติภรณ์ ชิตเทพ: วิเคราะห์เพลงนางหงส์ กรณีศึกษา รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี.
(A MUSICAL ANALYSIS OF PHLENG NANG HONG CASE STUDY OF ASSOCIATE
PROFESSOR PICHIT CHAISAREE) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร. พรประพิตร
เผ่าสวัสดิ์, ๒๕๔๘ หน้า.

การศึกษาวិเคราะห์เพลงนางหงส์ กรณีศึกษา รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี เป็นการวิจัยเชิง
คุณภาพ เพื่อศึกษาโครงสร้าง รูปแบบและสำนวนเพลงของบทเพลงนางหงส์โดยมีขอบเขตของการศึกษา
เฉพาะเพลงเรื่องนางหงส์ อัตราจังหวะสองชั้น อันเป็นของเดิม รวมถึงเพลงนางหงส์ เรื่องแสนสุดสวาท
และเพลงนางหงส์ เรื่องเทพนิมิตที่ผูกขึ้นใหม่โดยรองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ศิษย์สำนัก
พระยาเสนาะดุริยางค์

จากการศึกษาพบว่าบทเพลงต่างๆ ในเพลงเรื่องนางหงส์ อัตราจังหวะสองชั้น ของเดิมมี
ความสัมพันธ์กันทั้งด้านบันไดเสียงและลูกตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนวนเพลงพบว่ามีการใช้สำนวนเพลง
ที่ซ้ำกัน เป็นรูปแบบของการใช้มือฆ้องที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะเหมาะสมกับการใช้หน้าทับ
นางหงส์ซึ่งเป็นหน้าทับเฉพาะใช้กำกับบทเพลงประเภทนี้เท่านั้น ให้ความรู้สึกวังเวง สะเทือนใจ แต่แสดง
ถึงภาวะสงบ นิ่ง ให้ใคร่ครวญพิจารณาในองค์ธรรมซึ่งเหมาะกับการใช้บรรเลงในงานศพ

เพลงนางหงส์ เรื่องแสนสุดสวาท ประกอบไปด้วยเพลงแสนสุดสวาท สามชั้น เพลงเร็วปลาย
สร้อยสน เพลงเร็วแขกต่อยม้า เพลงจีนท่ายไผ่ก้างเหล็ก เพลงนางหงส์ เรื่องเทพนิมิต ประกอบไปด้วย
เพลงเทพนิมิต สามชั้น เพลงเร็วแขกมัดตีนหมู เพลงเร็วลูกวอนแม่ และเพลงจีนไหว้เจ้า เป็นเพลงนางหงส์
ที่รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี เรียงร้อยขึ้นใหม่โดยยึดหลักแนวคิดตามโบราณ รูปแบบการเรียงร้อย
เพลงนางหงส์ตั้งต้นด้วยบทเพลงอัตราจังหวะสามชั้นหน้าทับปรบไก่ มีสำนวนลูกล้อลูกขัด มีความยาว
พอเหมาะไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป ตามด้วยเพลงเร็ว จำนวน ๒ เพลงขึ้นไป และเพลงเบ็ดเตล็ดที่เป็น
สำเนียงภาษาจบด้วย ลูกหมุด บทเพลงที่เรียงร้อยต่อกันนั้น มีการใช้สัมผัสเสียง บันไดเสียงที่พบเป็น
บันไดเสียงทางเพียงอบน ทางชวาและทางเพียงอล่าง เพลงเร็วใช้มือฆ้องที่ซับซ้อนเพื่อแสดงฝีมือของ
ผู้บรรเลง จากองค์ประกอบดังที่กล่าวมา ทำให้การบรรเลงเพลงนางหงส์ในลักษณะเช่นนี้ให้ความรู้สึก
กระฉับกระเฉงต่างจากเพลงเรื่องนางหงส์สองชั้น

ภาควิชา.....ดุริยางคศิลป์..... ลายมือชื่อนิสิต..... กิตติภรณ์ ชิตเทพ.....
สาขาวิชา.....ดุริยางค์ไทย..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก..... (พร).....
ปีการศึกษา.....๒๕๕๕.....

5486736235: MAJOR THAI MUSIC

KEYWORDS: MUSICAL ANALYSIS / PLENG NANG HONG,

KITTIPAN CHITTEP: A MUSICAL ANALYSIS OF PHELENG NANG HONG

CASE STUDY OF ASSOCIATE PROFESSOR PICHIT CHAISAREE.

ADVISOR: ASST. PROF. PORNPRAPIT PAOSAWAT, Ph.D., 258 pp.

The research is entitled Phleng Nang Hong case study of Associate Professor Pichit Chaisaree. It employs a qualitative method in order to study music structure and melodic patterns of Phleng Nang Hong repertoire. The scope of this study focuses on Phleng Nang Hong Song Chan, the original version, including Phleng Nang Hong Ruang San Sudsawad, and Phleng Nang Hong Raung Thep Nimit that were recently compiled by Associate Professor Pichit Chaisaree.

The study reveals that the compilation of every piece in the Phleng Raung Nang Hong suite was tied in with and unified by the consistent use of certain pentacentric arrangements and the pivotal pitches (*loog tok*). The Phleng Nang Hong repertoire consists of characteristic passages using repetitive motives. These passages are in traditional *meu khong* format. They are also in mood of grieving and lonesome, but expressing a peaceful state of mind, which induces an audience to submit to a mindful and epistemological consideration of the Body of Dharma disciplines.

Phleng Nang Hong Raung San Sudsawad consists of Phleng San Sudsawad Sam Chan, Phleng Raew Plai Soi Son, Phleng Raew Khak Toi Moh, and Phleng Chine Thai Poy Kangleng. Phleng Nang Hong Ruang Thepnimit consists of Phleng Thep Nimit Sam Chan, Phleng Raew Khak Mad Thin Moo, Phleng Raew Loog Won Mae, Phleng Chine Wai Chao. These two Nang Hong suites are put together by Associate Professor Pichit Chaisaree, a traditional music master from the school of Phraya Sanoh Duriyang. The suites are unified following a traditional way of compiling Phleng Nang Hong repertoire. The suite begins with a piece in sam chan belonging to a prob kai rhythmic pattern. This beginning piece is required to contain question-answer passages and the duration of the whole piece should not be exceedingly long in length. The piece is then followed by at least two phleng raew and the ending piece chosen from the category of miscellaneous repertory (phleng betalet) and the ending piece. The passages within the suites is rhymed in which materials stated in the previous passages were taken to generate new motives in various styles. The pentacentric mode of pieng or bon, chawa, and piang or lang are used. Phleng Raew shows the amount of variability and complexity. These are the reasons why this type of Nang Hong repertoire is in a joyous mood, which is differentiates itself from the Phleng Nang Hong Song Chan.

Department :Music..... Student's Signature..... Kittipan Chittep
Field of Study :Thai Music Advisor's Signature..... Pornprapit Paosawat
Academic Year :2012.....